

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **L. B.,** zastoupen Mgr. Michalem Chuchútem, LL.M., advokátem se sídlem nám. Junkových 2772/1, Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,** se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 3. 2017, č. j. 31 A 48/2015 – 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 14. 5. 2015, č. j. JMK 60149/2015, žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna, odbor dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně") ze dne 17. 2. 2015, č. j. MMB/0068417/2015. Uvedeným rozhodnutím správní orgán I. stupně neposkytl žalobci na základě jeho žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon"), informaci spočívající v zaslání kompletní kopie spisového materiálu ve věci sp. zn. ODSČ-90006/15-KUP/VS, s odkazem na § 2 odst. 3 informačního zákona a § 38 správního řádu.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl rozsudkem ze dne 9. 3. 2017, č. j. 31 A 48/2015 – 30.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že úpravu nahlížení do spisu obsaženou v § 38 správního řádu lze podřadit pod pojem „zvláštní zákon“ ve smyslu § 2 odst. 3 informačního zákona. V případech, kdy je žádáno zpřístupnění celého spisu (potažmo poskytnutí kopie spisu), je proto vyloučena aplikace informačního zákona, neboť tento postup je komplexně upraven ve správním řádu. Žádá-li tedy osoba o blíže neurčený okruh informací ze správního spisu (nahlédnutí do spisu, poskytnutí kopie spisu či části spisu bez specifikace konkrétních písemností), může tak činit pouze v režimu § 38 správního řádu a aplikace informačního zákona je na základě jeho § 2 odst. 3 vyloučena. Nesplní-li podmínky § 38 správního řádu, může žádat pouze o konkrétní informaci ze správního spisu, a to naopak čistě v režimu informačního zákona. Právo na informace ze správního spisu v režimu informačního zákona je tedy oproti úpravě obsažené v § 38 správního řádu omezeno tak, že lze žádat pouze konkrétní specifikované informace. K tomu, aby žadatel získal přístup k blíže neurčenému (zpravidla jemu zcela neznámému) okruhu informací obsažených ve správním spise, je tedy nutno splnit podmínky § 38 správního řádu. Toto omezení práva na informace je plně legitimní a souladné s čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Žádal-li tedy žalobce o poskytnutí kompletního správního spisu sp. zn. ODSČ-90006/15-KUP/VS v režimu informačního zákona, postupoval správní orgán I. stupně správně, jestliže mu požadované informace v tomto režimu neposkytl a odkázal jej na možnost postupu podle § 38 správního řádu, prokáže-li právní zájem nebo jiný právní důvod.

III.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[5] Výklad provedený krajským soudem, že pokud je obsahem žádosti blíže neurčený okruh informací, měla by být posouzena jako žádost o nahlédnutí do spisu, zatímco pokud je žádáno o konkrétní informace, jedná se o žádost podléhající informačnímu zákonu, nemá oporu v existující judikatuře a je prima facie nesmyslný. Většina žádostí podávaných podle informačního zákona se týká blíže neurčeného okruhu informací, které jsou (resp. mohou být) součástí nějakého spisu. Podle právního názoru vysloveného krajským soudem by žádné z těchto žádostí nebylo možno vyhovět. Toto by bylo možno u části žádostí vyřešit tak, že by si žadatel požádal nejprve o spisový přehled a následně o konkrétně identifikované dokumenty podle spisového přehledu. Takový postup je však zjevně absurdní a ve svém důsledku by jen zbytečně zvyšoval náklady, jakož i prodlužoval délku procesu získávání informace i práci s žádáním spojenou. Takový postup navíc neřeší například žádost o veškeré dokumenty související s dotací, neboť žadatel bude obtížně zjišťovat, o který konkrétní spisový přehled zažádat. Postup správních orgánů v dané věci, který není ve veřejné správě ojedinělý, drasticky omezuje právo na informace zakotvené v čl. 17 Listiny základních práv a svobod. V této souvislosti stěžovatel poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2016, č. j. 9 A 151/2013 – 37, ve kterém tento soud dospěl k odlišnému závěru.

[6] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadený rozsudek krajského soudu považuje za správný a odůvodněný. Jak žalobou napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla vydána zcela v souladu s platnou právní úpravou. V rámci správního řízení správní orgán I. stupně, jakož i odvolací orgán respektovaly práva stěžovatele. Žalovaný postupoval správně, pokud se s rozhodnutím správního orgánu I. stupně ztotožnil, podle § 90 odst. 5 správního řádu ho potvrdil a odvolání žalobce zamítl. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podstatou kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatele s právním názorem krajského soudu, že žádosti o poskytnutí kopie kompletního správního spisu nelze vyhovět v režimu informačního zákona, ale je nutné postupovat podle právní úpravy obsažené ve správním řádu.

[11] Ve věci je rozhodné, o jakou konkrétní informaci stěžovatel správní orgán žádal. Ze správního spisu bezpečně vyplývá, že e-mailovým podáním ze dne 7. 2. 2015 stěžovatel s odkazem na informační zákon požádal správní orgán I. stupně „o zaslání spisu sp. zn. ODSČ 90006/15-KUP/VS“. Je nesporné, že stěžovatel nebyl účastníkem předmětného správního řízení. Lze rovněž učinit bezpečný závěr, že stěžovatel žádal v režimu informačního zákona o poskytnutí kopie kompletního spisového materiálu, nikoli o (byť obecně) specifikovanou konkrétní listinu či rozhodnutí, které se ve správním spise nachází.

[12] Podle § 2 odst. 3 informačního zákona platí, že *[z]ákon se nevztahuje na poskytování informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví, a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.*

[13] Pomocná poznámka pod čarou jako příklad takového zvláštního zákona uvádí zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), dnes nahrazený katastrálním zákonem č. 256/2013 Sb. Vedle již zmiňovaných zákonů uváděných příkladmo v poznámce pod čarou přiznala judikatura povahu zvláštní komplexní úpravy

poskytování informací mimo jiné i úpravě nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2004, č. j. 5 A 158/2001 – 100, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 As 38/2007 – 78, nebo ze dne 27. 6. 2012, č. j. 9 Ans 7/2012 – 56).

[14] Judikatura rovněž dovodila, že žádá-li žadatel (včetně účastníka řízení) o zaslání kopie celého spisu, jde podle obsahu o žádost o nahlédnutí do spisu podle § 38 správního řádu, a je proto třeba postupovat v režimu tohoto ustanovení jako zvláštní úpravy ve smyslu § 2 odst. 3 informačního zákona (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 As 38/2007 - 78, nebo ze dne 13. 12. 2012, č. j. 7 Ans 18/2012 - 23). Právo na informace ze správního spisu náleží v plném a neomezeném rozsahu vždy účastníkům správního řízení a jejich zástupcům (a nově též podpůrci podle § 45 an. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku); jiným osobám jen tehdy, prokážou-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob nebo veřejný zájem. Nespadá-li daná osoba pod definici upravenou v § 38 odst. 1 a 2 správního řádu, může sice žádat o informaci, která je součástí správního spisu, podle informačního zákona, avšak tímto způsobem jí bude poskytnuta jen taková konkrétní informace, o kterou sama požádá; široce vymezené právo na přístup k celému správnímu spisu se zde neuplatní (více viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2009, č. j. 1 As 51/2009 - 106).

[15] Závěr krajského soudu, obsažený v napadeném rozsudku, podle kterého pokud stěžovatel žádal o poskytnutí kopie kompletního správního spisu, mohl tak činit pouze v režimu § 38 správního řádu, neboť aplikace informačního zákona byla na základě jeho § 2 odst. 3 vyloučena, je tedy v souladu s citovanou judikaturou zdejšího soudu, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se v této věci odklonit. S poukazem stěžovatele na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2016, č. j. 9 A 151/2013 – 37, se Nejvyšší správní soud věcně neztotožnil a protože nejde o odlišný právní názor vyjádřený v jiném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, nevznikla mu povinnost předložit věc k rozhodnutí rozšířenému senátu v souladu s § 17 s. ř. s.

[16] Na tom nemůže nic změnit ani argumentace stěžovatele zamýšlející se nad způsoby, jak se domoci informace ze správního spisu, o které žadatel dosud nemá dostatečnou představu. Nadále je rozhodné, co konkrétně žadatele učiní předmětem své žádosti o poskytnutí informací. Jen tak lze zajistit, aby byla respektována pravidla pro nahlížení do správního spisu v režimu § 38 správního řádu a současně aby byl zajištěn dostatečný prostor pro realizaci práva na informace osobám, které nejsou účastníky správního řízení.

[17] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, když stěžovateli neposkytly požadovanou informaci (kopii celého správního spisu) v režimu informačního zákona a odkázaly jej na možnost postupu podle § 38 správního řádu. Krajský soud rozsudek v této věci řádně odůvodnil a lze uzavřít, že nepochybil, pokud žalobu stěžovatele zamítl.

[18] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[19] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu